

Εφιαλτικό είναι το σενάριο για το μέλλον...

Εκατό χώρες στον κόσμο, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, το ένα τρίτο των εδαφών της οποίας υπόκειται σε υψηλό δυνητικό κίνδυνο, απειλούνται με [ερημοποίηση](#)

Αυτό αναφέρουν τα στοιχεία του **ΟΗΕ**, ο οποίος καθιέρωσε την 17η Ιουνίου ως παγκόσμια ημέρα ευαισθητοποίησης για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

«Η ερημοποίηση συνιστά τεράστια απειλή ειδικά για τη λεκάνη της Μεσογείου» επισημαίνει μιλώντας στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων **ο ακαδημαϊκός Χρήστος Ζερεφός**. «Η γνώση αυτή προέρχεται τόσο από τα μοντέλα προβλέψεων για τα επόμενα 70 με 80 χρόνια όσο και από το παρελθόν» επισημαίνει ο ίδιος.

Όπως υπενθυμίζει, ο πρώτος που περιέγραψε αυτό το φαινόμενο ήταν ο Αριστοτέλης στα «Μετεωρολογικά» του.

«Εκεί αναρωτιέται πώς έγινε έρημος η Σαχάρα. Και αναφέρεται σε μια μεγάλη κλιματική αλλαγή για τους μηχανισμούς της οποίας θέτει ερωτήματα» λέει.

Οι αριθμοί αναφέρουν επίσης, πως **έως το 2025 περισσότεροι από 1,8 δισεκατομμύρια άνθρωποι θα έρθουν αντιμέτωποι με το πρόβλημα της παντελούς έλλειψης νερού**, ενώ τα δύο τρίτα του πλανήτη θα ζουν με την αγωνία της εξάντλησης των αποθεμάτων.

Σημειώνουν ακόμη, πως **η ερημοποίηση θα προκαλέσει περισσότερους θανάτους από κάθε άλλη φυσική καταστροφή** και πως εξαιτίας του φαινομένου περισσότεροι από 135 εκατομμύρια άνθρωποι θα υποχρεωθούν να εγκαταλείψουν τις εστίες τους.

Αν υπάρχει μια σημαντική διαφορά με το παρελθόν αυτή είναι η ταχύτητα με την οποία εκδηλώνεται το φαινόμενο. Και σε αυτή την ιλιγγιώδη ταχύτητα πρωτεύοντα ρόλο έχει ο άνθρωπος. «Το χαρακτηριστικό της αποσταθεροποίησης του κλίματος που οφείλεται στον άνθρωπο είναι ότι η αποσταθεροποίηση αυτή εκδηλώνεται σε πολύ μικρή χρονική περίοδο. Στο παρελθόν η αλλαγή αυτή ξεκινούσε και ολοκληρωνόταν σε ένα διάστημα χιλιάδων ετών» εξηγεί στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Ζερεφός.

«Σήμερα ξέρουμε ότι υπήρξε μια παρατεταμένη περίοδος ξηρασίας στην εποχή του χαλκού, η οποία σύμφωνα με κάποιους μελετητές διήρκησε τριάντα χρόνια και σύμφωνα με άλλους ακόμη και τριακόσια. Είναι η περίοδος που κατέβηκαν οι Δωριείς από τον Βορρά και κατέλαβαν το Άργος και τις Μυκήνες για να αλλάξει η ροή της Ιστορίας» λέει ο διακεκριμένος ακαδημαϊκός.

Η ανατολική Πελοπόννησος, που κατέλαβαν τότε οι Δωριείς, θεωρείται σήμερα υψηλού κινδύνου. Στο κόκκινο βρίσκονται ακόμη όλα τα νησιά του Αιγαίου, καθώς και τμήματα της Στερεάς Ελλάδας και της Εύβοιας, καθώς και της Θεσσαλίας, της Μακεδονίας, της Θράκης, όπως και η Κεντρική και η Νοτιοανατολική Κρήτη.

Επιστρέφοντας στο παρελθόν, άλλες γνωστές περιόδους ξηρασίας ήταν αυτή που ξεκίνησε περίπου το 100 μΧ, ενώ άλλη μία σημειώθηκε κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους. «Πιο πρόσφατα, τη δεκαετία του 1970, ξεκίνησε μια νέα περίοδος ξηρασίας στη Βορειοδυτική Αφρική, η οποία διαρκεί δυστυχώς μέχρι σήμερα. Από εκείνη την περιοχή είχαμε τους πρώτους οικολογικούς πρόσφυγες καθώς εξαιτίας της ξηρασίας επεκτάθηκε η έρημος προς τη Σαβάνα» αναφέρει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Χρήστος Ζερεφός.

«Ξέρουμε ότι ο υδροφόρος ορίζοντας στη Βόρεια Αφρική κατεβαίνει και ότι σε οάσεις όπως είναι η Φαράν, στη χερσόνησο του Σινά, που άλλοτε ανέβλυζε το νερό επίγεια -κι εγώ θυμάμαι ως παιδί- τώρα είναι σε βάθος πάνω από 20 και 30 μέτρα. Το γεγονός ότι αυτή η αλλαγή επισυμβαίνει στη διάρκεια της ζωής ενός ανθρώπου σημαίνει πολλά. Το κλίμα πάντα αλλάζει. Αλλά η ανθρώπινη παρέμβαση επέτεινε αυτές τις αλλαγές και γι' αυτό βλέπουμε αυτά τα φαινόμενα» προσθέτει.

Σύμφωνα με τον ίδιο, ο άνθρωπος ευθύνεται κατά 30% με 35% για την αλλαγή του κλίματος. «Εάν δεν κάνουμε κάτι σε λίγο θα ευθύνεται κατά 70% και 80%» επισημαίνει μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Ζερεφός.

Τι είναι η απερήμωση

Η απερήμωση είναι αποτέλεσμα ενός κύκλου υποβάθμισης της γης, που μετατρέπει τα γόνιμα εδάφη σε στείρα εδάφη ως συνέπεια της υπερβολικής εκμετάλλευσης από την εντατική γεωργία, της εκμετάλλευσης των δασών για καύσιμα και ξυλεία και της υπερβόσκησης. Έτσι, η απερήμωση δεν αναφέρεται συγκεκριμένα στις ερημικές περιοχές, ούτε στις άγονες εκτάσεις, αλλά στις συνέπειες της υπερβολικής χρήσης των πόρων της

Γης.

Από τα τρόφιμα που τρώμε, μέχρι τα ρούχα που φοράμε και τα σπίτια που ζούμε - όλα προέρχονται από τους πόρους της γης.

Η απερήμωση έχει αναγνωριστεί ως ένα παγκόσμιο φαινόμενο που επηρεάζει τα μέσα διαβίωσης 900 εκατομμυρίων ανθρώπων στις πέντε ηπείρους και αντιπροσωπεύει το ένα τρίτο των παγκόσμιων απειλών για τη βιοποικιλότητα.

Σκοπός της Παγκόσμιας Ημέρας για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης και της Ξηρασίας, που γιορτάζεται στις 17 Ιουνίου, είναι να ευαισθητοποιήσει το κοινό για την υποβάθμιση της γης και να επιστήσει την προσοχή στην εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης

Η φετινή Παγκόσμια Ημέρα για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης υποστηρίζει τη σημασία της συνεκτικής συνεργασίας για την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων γαιών και συμβάλλει στην επίτευξη των συνολικών Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, οι οποίοι περιλαμβάνουν το στόχο για την επίτευξη ενός ουδέτερου κόσμου αποικοδόμησης της γης έως το 2030.

Έως το 2045, περίπου 135 εκατομμύρια άνθρωποι ενδέχεται να εκτοπιστούν εξαιτίας της απερήμωσης.

Τι προκαλεί απερήμωση;

Η ερημοποίηση λαμβάνει χώρα όταν:

- Το ξύλο και το κάλυμμα των φυτών που δεσμεύουν το χώμα αφαιρούνται για κάποιο λόγο.
- Τα δέντρα και οι θάμνοι αφαιρούνται για καυσόξυλα και ξυλεία, ή για να καθαριστεί η γη για καλλιέργεια.
- Τα ζώα τρώνε τα χόρτα και διαβρώνουν το έδαφος με τις οπλές τους.
- Από την εντατική καλλιέργεια εξαντλούνται τα θρεπτικά συστατικά στο έδαφος.
- Η διάβρωση του αέρα και του νερού επιδεινώνει την καταστροφή, απομακρύνοντας το φυτικό έδαφος και αφήνοντας πίσω ένα εξαιρετικά στείρο μίγμα σκόνης και άμμου. Ο συνδυασμός αυτών των παραγόντων μετατρέπει την υποβαθμισμένη γη σε έρημο.

Επιπτώσεις της απερήμωσης

Το ζήτημα της ερημοποίησης δεν είναι καινούργιο - διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην ανθρώπινη ιστορία, συμβάλλοντας στην κατάρρευση αρκετών μεγάλων αυτοκρατοριών και την εκτόπιση των τοπικών πληθυσμών. Είναι ένα παγκόσμιο και διαχρονικό ζήτημα, με σοβαρές συνέπειες για τη βιοποικιλότητα, την οικολογική ασφάλεια, την εξάλειψη της φτώχειας, την κοινωνικοοικονομική σταθερότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η ερημοποίηση σε αριθμούς

- Περίπου 2,6 δισεκατομμύρια άνθρωποι εξαρτώνται άμεσα από τη γεωργία, αλλά το 52% της γης που χρησιμοποιείται για τη γεωργία επηρεάζεται μετρίως ή σοβαρά από την υποβάθμιση του εδάφους.
- Λόγω της ξηρασίας και της ερημοποίησης, 120 εκατ. στρέμματα χάνονται κάθε χρόνο (230 στρέμματα ανά λεπτό). Μέσα σε ένα χρόνο, θα μπορούσαν να έχουν αναπτυχθεί 20 εκατομμύρια τόνοι σιτηρών.
- Το 74% των φτωχών επηρεάζονται άμεσα από την υποβάθμιση της γης παγκοσμίως.

Βιοποικιλότητα

- Από τις 8.300 γνωστές φυλές ζώων, το 8% εξαφανίζεται και το 22% κινδυνεύει να εξαφανιστεί.
- Από τα πάνω από 80.000 είδη δένδρων, λιγότερο από 1% έχουν μελετηθεί για πιθανή χρήση.
- Πάνω από το 80% της ανθρώπινης διατροφής παρέχεται από τα φυτά. Μόνο τρεις καλλιέργειες δημητριακών - το ρύζι, ο αραβόσιτος και το σιτάρι - παρέχουν το 60% της ενεργειακής πρόσληψης.
- Το 80% των ανθρώπων που ζουν σε αγροτικές περιοχές στις αναπτυσσόμενες χώρες βασίζονται σε παραδοσιακά φυτικά φάρμακα για τη βασική υγειονομική τους περίθαλψη.

Απερήμωση και φτώχεια

Περίπου δύο δισεκατομμύρια άνθρωποι εξαρτώνται από οικοσυστήματα σε περιοχές χερσαίας γης, το 90% των οποίων ζει σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Τι μπορεί να γίνει;

Αναδάσωση και αναγέννηση δέντρων

Διαχείριση νερού - εξοικονόμηση, επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού, συλλογή βρόχινου νερού, αφαλάτωση ή άμεση χρήση θαλασσινού νερού για φυτά που αγαπούν το αλάτι

Σταθεροποίηση του εδάφους με τη χρήση περιφράξεων με άμμο, ιμάντων καταφυγίων, ξύλινων κουφωμάτων και ανεμοστρόβιλων

Εμπλουτισμός και υπερ-λίπανση του εδάφους μέσω φύτευσης

Ο αγρότης διαχειρίζεται τη φυσική αναγέννηση (FMNR), επιτρέποντας τη φυσική

Επιστήμονας προειδοποιεί: Εφιαλτικό σενάριο για την Ελλάδα - Τι θα συμβεί

Συντάχθηκε απο τον/την ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: www.newsbomb.gr/

Δευτέρα, 17 Ιούνιος 2019 22:34 - Τελευταία Ενημέρωση Δευτέρα, 17 Ιούνιος 2019 22:44

βλάστηση της ανάπτυξης δέντρων μέσω επιλεκτικής περικοπής βλαστών θάμνων. Το υπόλειμμα από το κλαδευμένο στρώμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παροχή πολτοποίησης για πεδία αυξάνοντας έτσι την κατακράτηση του νερού στο έδαφος και μειώνοντας την εξάτμιση.

ΠΗΓΗ: ΑΠΕ-ΜΠΕ